

Evaluatie Jaarplan 2022 (augustus – december)

Samen op weg naar inclusiever onderwijs

Inleiding

Voor u ligt een jaarplan van vijf maanden (augustus t/m december 2022). Een verkort plan omdat we in 2023 over gaan naar een kalenderjaar begrotingscyclus en we het jaarplan en de begroting parallel willen laten lopen. De voorgenomen acties, aandachtsgebieden en doelstellingen die hierin zijn opgenomen vinden hun oorsprong in onze koers zoals beschreven in het ondersteuningsplan van PPO-NK, houden rekening met ontwikkelingen in onze regio en de gemeenten en bouwen voort op initiatieven die de afgelopen jaren genomen zijn. Alle acties en initiatieven in dit jaarplan dragen bij aan het realiseren van onze visie:

Perspectief voor ieder kind: een goede weg naar de toekomst vol hoop en vanuit een gedeeld perspectief met ouders en leerkrachten.

Ik maak verschil voor ons: we dragen samen de verantwoordelijkheid voor passend onderwijs en het dekkend netwerk voor de ontwikkelingsvragen van alle kinderen in ons samenwerkingsverband en we laten niet los totdat het kind weer floreert.

Samen leren Leven: thuisnabij en inclusief onderwijs voor alle leerlingen in ons samenwerkingsverband. We omarmen diversiteit en benutten op positieve wijze verschillen.

Trends en ontwikkelingen die de komende jaren consequenties hebben voor de keuzes in ons handelen:

- De beweging naar inclusiever onderwijs
- Het versterken van de veerkracht van kinderen
- De krimp van het aantal leerlingen in onze regio
- De stijging van de verwijzingen naar speciale voorzieningen.

De doelen in dit jaarplan zijn waar mogelijk concreet geformuleerd. Als de exacte formulering van het doel te sterk afhankelijk is van de context waarin het doel gerealiseerd moet worden, bijvoorbeeld het werkgebied of de school, dan is gekozen voor een richtinggevende bewoording. De doelen zijn niet los van elkaar te zien en grijpen op elkaar in/versterken elkaar.

Drie keer per jaar reflecteren we op de voortgang van ons jaarplan en onderzoeken we samen de ontwikkelingen in onze regio. De reflecties worden verwerkt in de trimesterrapportages en geven input op dat wat goed gaat en wat we kunnen versterken. Ook dit is een samenspel dat plaatsvindt in de werkgebieden, netwerkgroepen, het PPO-NK team, deelnemersraad, OPR en Raad van Toezicht

Werken in een netwerk

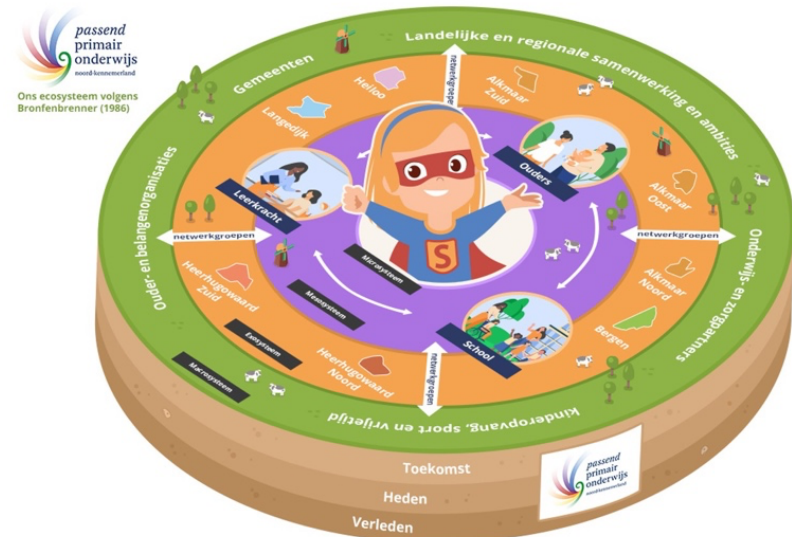
We bereiken onze doelen door het netwerk, het ecosysteem, rondom de leerlingen waar wij passend onderwijs voor verzorgen te versterken. We streven naar een netwerk dat op elke vraag die kinderen, ouders en scholen stellen in samenspel een passend antwoord vindt.

De werking van een dergelijk ecosysteem wordt het beste geschetst door het model van Bronfenbrenner. Dit model brengt in beeld dat het resultaat voor het microsysteem, het kind, beïnvloed wordt door de interacties op het meso-, exo- en macrosysteemniveau en het samenspel tussen deze niveaus. Het samenwerkingsverband is erop gericht om deze interacties en het samenspel tussen de niveaus te versterken.

- Het microsysteem: activiteiten gericht op het versterken van het perspectief van het kind
- Het mesosysteem: activiteiten gericht op het versterken van het systeem in de directe omgeving van het kind: ouders – leerkracht – school.
- Het exosysteem: activiteiten gericht op de samenwerking in de werkgebieden, met als doel in ieder werkgebied inclusiever onderwijs te realiseren.
- Het macrosysteem: activiteiten gericht op het versterken van de besluitvormings- en strategische processen in de gemeenten en de regio met als doel een versterkend dekkend netwerk te realiseren.

Uitgaande van dit model en onze opdracht een gezonde ontwikkeling van kinderen en passend onderwijs te realiseren, inclusiever onderwijs mogelijk te maken en te werken aan inclusievere werkgebieden waarin onze scholen samenwerken. Zullen we de komende jaren werken aan:

- Sterke pedagogische alliantie rondom kinderen, van ouders, leerkrachten en school;
- Meer regie voor de leerkrachten (en pedagogische medewerkers);
- Vergroten van het lerend vermogen van en binnen ons netwerk;
- Verder ontwikkelen van onze vaardigheden om samen te werken (en leven);
- Inclusiever en adaptiever werken in onze werkgebieden (lokaal anticiperen).

1. Activiteiten gericht op het versterken van het perspectief voor ieder kind

Ons samenwerkingsverband is gericht op het verzorgen van passend onderwijs voor elke kind. Het is vraag gestuurd en gericht op de ondersteuningsbehoeften. Het is een netwerk dat op elke vraag die kinderen (en ouders en scholen) stellen een passend antwoord wil vinden. Kinderen zijn, samen met ouders en leerkrachten, kenner en eigenaar van de eigen vraagstukken en kunnen aangeven of oplossingen wel of niet passend en uitvoerbaar zijn.

Komend jaar blijven we dan ook inzetten op het versterken van de stem van de leerling. *Doel: ieder kind voelt zich gehoord, begrepen, gesteund en erkend.*

Wat	Ontwikkeling	Status
1.1 Hoorrecht van het kind: het kind wordt gehoord en serieus genomen en is medebepalend bij het onderwijsaanbod. Het neemt deel aan MDO's en het kindgesprek is onderdeel van het TOP dossier.	We zien een positieve ontwikkeling, het bewustzijn groeit. Consulente vragen er aandacht voor. In Dijk & Waard heeft een masterclass hiertoe bijgedragen.	Werkgebieden hebben hier plannen van aanpak voor in 2023
1.2 De plek van het kind is passend gemaakt door meervoudig perspectief name tijdens het analyse- en arrangeerproces (HGW). Dit is terug te zien in het TOP dossier	Het gespreksformulier in TOP dossier wordt nog niet frequent ingevuld of geüpdatet.	In de werkgebieden wordt dit besproken in de MDO's, werkgebieden en per school

2. Activiteiten gericht op de pedagogische alliantie ouders – leerkracht - school: ik maak verschil voor ons

Ons netwerk is gericht op het ondersteunen van ouders, kinderen en leerkrachten, zodat zij hun opdracht goed kunnen uitvoeren. Het doel is om de pedagogische alliantie kind – ouder – school te versterken en te ondersteunen. Dit rondom een individueel kind maar ook voor de school en tussen scholen samen met jeugdhulp- en zorgorganisaties en gemeenten. Om de pedagogische alliantie te versterken zetten we komend jaar in op een dekkend netwerk voor ouders, zodat zij hun positie in de alliantie goed kunnen innemen. Meer regie voor leerkrachten (en pedagogische medewerkers). Door ontwikkelen van het samenspel Consulent – IB – Leerkrachten - school - ouders en kwaliteitsondersteuning op scholen

Wat	Ontwikkeling	Status
<p>2.1 Een dekkend netwerk voor ouders: Het oudersteunpunt maakt zichzelf nog beter zichtbaar en zet Vertellis, een vertelpunt waar ouders en professionals hun ervaringen met passend onderwijs kunnen delen, in. Met het vertelpunt kunnen we reflecteren op de ervaringen van ouders en professionals.</p>	<p>De inzet van Vertellis is nog niet gerealiseerd, we zitten in de fase van het overstappen en implementatie.</p>	<p>Dit jaar wordt gewerkt aan implementatie die zal doorlopen in 2023</p>
<p>2.2 Meer regie voor leerkrachten (en pedagogische medewerkers): Leerkrachten (en pedagogische medewerkers) voelen zich binnen de werkgebieden gesteund en gefaciliteerd en kunnen vragen om know how om dat wat zij nodig en te doen hebben, waar te maken.</p>	<p>Elk werkgebied is hiermee bezig, zoals in de werkgebieden Alkmaar waarin de masterclass traumasensitief lesgeven wordt aangeboden</p>	<p>Continueren in 2023 en doorontwikkeling op basis van behoefte scholen</p>
<p>2.3 Passend onderwijs wordt geboden vanuit meervoudig perspectief door samenspel tussen leerkracht - consulent – intern begeleider – school, ouders en jeugdhulp en de inzet van TOP dossier vooraf aan alle MDO's.</p>	<p>We zien dat het TOP dossier vooral door intern-begeleiders wordt ingevuld, we zouden graag zien dat ook leerkrachten TOP dossier leren gebruiken, zodat ze de kennis van de trainingen Wegwijs in Gedrag een goede analyse kunnen maken met een aanpak die past bij de bedoeling en de vraag van het kind.</p>	<p>In 2023 gaat dit het speerpunt worden, omdat het aan de basis ligt van inclusie.</p>
<p>2.4 Leerkrachten, interne begeleiders, schoolleiders en consulenten doorgronden de bedoeling en passen meervoudig perspectief name toe in hen kijken en analyseren van ontwikkelingsvraagstukken van kinderen. Hiervoor organiseren we trainingen Wegwijs in Gedrag en TOP dossier.</p>	<p>95% van de deelnemers aan de training Wegwijs in Gedrag geeft aan zich na de training competentier te voelen in de omgang met divers gedrag. Ook ouders merken deze verandering op.</p>	<p>Vervolg in 2023 van trainingen.</p>

3. Activiteiten gericht op het samenspel in de werkgebieden: samen leren leven

In de werkgebieden is een groep scholen onder regie van de consulent samen verantwoordelijk voor het vormen van een dekkend netwerk werkgebied, waar scholen elkaar ondersteunen samen met consulent ondersteunen. Dit vraagt een goede samenwerking tussen de scholen en effectief handelen van de consulent die deze samenwerking modereert.

Komende maanden zetten we in op het nadenken hoe te werken aan het vergroten van ons lerend vermogen, en inclusiever en adaptiever werken in de werkgebieden. Hiermee sluiten we aan bij ons vermogen om lokaal te anticiperen.

Wat	Ontwikkeling	Status
3.1 Het lerend vermogen van en binnen ons netwerk wordt vergroot door elkaar te inspireren en het delen van voorbeelden van inclusievere onderwijspraktijken	We horen en zien binnen de werkgebieden dat er mooie voorbeelden van inclusievere onderwijspraktijken zijn, maar zouden deze veel beter zichtbaar moeten maken.	Op alle niveaus delen we de succesverhalen. En dit blijft ook in 2023 belangrijk.
3.2 Werkgebieden ontwikkelen inclusievere en adaptieve praktijken. De scholen werken hiervoor actief samen in hun werkgebied met s(b)o scholen. Elk werkgebied ontwerpt zijn eigen plan en reflecteert hierop en versterkt en verbetert daar waar nodig. Elk werkgebied neemt zijn verantwoordelijkheid Een school heeft zorgplicht en hiermee staat een school niet alleen omdat het gehele werkgebied zorgplicht heeft voor alle kinderen wonend in dat werkgebied.	In elk werkgebied werken scholen actief samen met een S(B)O school en sluiten vertegenwoordigers van de S(B)O scholen aan bij het trimesteroverleg.	In 2023 gaan we plannen verder doorontwikkelen die bijdragen aan de inclusievere werkgebieden.
3.3 Ieder werkgebied heeft een plan waarmee werk gemaakt wordt van de ontwikkeling naar een inclusiever werkgebied	De plannen zijn in ontwikkeling, de gesprekken erover lopen nog.	Concretiseren van plan in 2023
3.4 In ieder werkgebied is tenminste 1 school die in staat is om hoogbegaafde kinderen met extra ondersteuningsvragen passend onderwijs te bieden.	We mogen ervan uitgaan dat iedere school een basisaanbod heeft voor kinderen met HB. De Alkmaarse werkgebieden hebben een boven bestuurlijke plusklas	In de werkgebieden en regionaal is dit duurzaam een onderwerp van gesprek maken en houden in 2023.

	(BBP), Heerhugowaard Noord en Zuid starten in januari met een BBP en in BUCH gaan de gesprekken hierover.	
3.5 De werkgebieden hebben een cruciale rol in de beweging naar inclusief onderwijs en de budgetten moeten daarop zijn toegerust. Voor de begroting voor het volgend kalenderjaar verkennen we dan ook een andere verdeling waarbij we ook rekening houden met het aantal SO- en SBO – leerlingen per werkgebied. Daarnaast zullen we meer zoeken naar en inzetten op bekostiging op voorzieningenniveau (gebaseerd op de werkelijke kosten van een voorziening).	Om een uitspraak te doen over de besteding van middelen en de verschillen in uitgaven tussen de werkgebieden moeten we eerst gedegen onderzoek doen. Dit doen we samen met de werkgroep financiën werkgebieden. Als we over gaan naar een andere verdeling zal dit pas in 2024 zijn. Bekostiging op voorzieningenniveau zetten we door in 2023.	Actiepunt 2023

4. Activiteiten gericht op een dekkend netwerk dat werk maakt van Samen Leren Leven

Het samenwerkingsverband heeft een dienstbare rol met een eigen opdracht waarover we verantwoording afleggen. Het succes van deze opdracht hangt nauw samen met de kwaliteit van de samenwerking, zodat we kunnen voorkomen dat een kind tussen wal en schip valt en zodat schoolbesturen kunnen voldoen aan hun zorgplicht.

Het netwerk bestaat uit professionele leergemeenschappen die samen delen, leren en creëren. In dialoog met elkaar. Op strategisch, tactisch en operationeel niveau. Werken als een netwerk betekent dat we beleid operationaliseren vanuit de werkgebieden en netwerkgroepen op basis van het ondersteuningsplan en in samenwerking met de gemeenten regio Alkmaar (uitvoeringsagenda, veerkrachtpact, jeugdplan).

Wat	Ontwikkeling	Status
4.1 Doorontwikkeling van onze vaardigheden om samen te werken (en leven) door gezamenlijk verantwoordelijkheid te nemen voor het 'perspectief van ieder kind'. Elkaar blijven bevragen, naar elkaar luisteren en jezelf uitspreken zijn hierbij voorwaardelijk.	Dit is een continu proces waarbij we vanuit ontwerpgericht werken i.p.v. besluitvormingsgericht werken zijn ontwikkeld, waardoor we beter in staat zijn om transdisciplinair nieuwe inclusievere praktijken te ontwikkelen.	Doorontwikkelen en versterken in 2023.
4.2 Startontwerp jeugdhulp preventief in scholen.	Alle voorgesprekken zijn geweest, zodat in 2023 gestart kan worden met verschillende pilots (Heerhugowaard- noord en Alkmaar-noord)	Start pilot 2023
4.3 Hoe ontwerpen we nieuwe evidence informed praktijken? Hoe versterken we die en bedden die in ons samenspel?	Het werken met een ontwerpcyclus is hierbij helpend	Doorontwikkelen en versterken in 2023 (past bij samenwerken vanuit gezamenlijk verantwoordelijkheid nemen)
4.4 Doorontwikkeling herordenen, verbinden en zichtbaar richting geven aan onze netwerkgroepen en het samenspel tussen netwerkgroepen en de werkgebieden stimuleren.	In ons gedrag laten we zien dat we continu reflecteren. Hierbij kijken we naar wat we doen of dit nog de juiste keuze is of dat het aangepast moet worden.	Trimesterrapportage 2023

4.5 Uitvoering geven aan het veerkrachtpact om de veerkracht van jeugdigen in de regio Alkmaar te versterken.	Op regionaal niveau is er een plan uitgewerkt waarbij we gezamenlijk sturen op weerbaarheid en veerkracht. Zo is in cluster Alkmaar hiervoor preventief 'De Plezierige klas' voor de groepen 5 gestart.	De uitvoering van het veerkrachtpact is gestart o.l.v. een regionale werkgroep.
4.6 Doorontwikkeling van terugdringen van het aantal verwijzingen naar het S(B)O, inzetten op kortere arrangementen en bevorderen van de terugstroom naar regulier onderwijs door de positie van het VEC in de werkgebieden te verstevigen.	We zien dat dit volop in ontwikkeling is en dat een goede mindset helpend is. Daarnaast is er een overleg tussen de consulenten en S(B)O-scholen geïntensiveerd.	Doorgang in 2023, waarbij de beweging naar inclusievere werkgebieden worden versterkt. (Hierbij wordt een stappenplan uitgewerkt dat terugstroom naar het basisonderwijs wordt bevordert)
4.7 Segregatie tegengaan door de beweging naar inclusie door onderwijs & jeugdhulp stimuleren: Conferenties "Samen Leren Leven" en 'Vroege selectie in het onderwijs', 2 november 2022.	De conferenties hebben bijgedragen aan het versterken van het gedachtegoed en de mindset. Hierbij viel op dat men naar huis ging met de gedachte dat ze al zelf meteen de eerste stap kunnen zetten.	De opbrengsten van de conferentie worden benut in de werkgroepen en netwerkgroepen. Ze gaan input leveren voor de nieuwe conferentie op 20 september 2023
4.8 Het samenspel, kennis en kunde voor nieuwkomers doorontwikkelen, versterken en levend houden voor een dekkend netwerk dat gericht is op kansgelijkheid en meedoen met school	LOWAN ziet ons als voorbeeldregio. We zien dat, wellicht mede door de enorme toestroom, knelpunten ontstaan in leerlingenvervoer, doorstroming en nazorg. Voor Alkmaar en omgeving is een centraal expertisecentrum in ontwikkeling.	In 2023 blijft dit een actiepoint waarbij de werkgroep nieuwkomers en het VO met elkaar gaan optrekken.
4.9 Ontwikkelen van een digitale school voor kinderen die even niet naar school kunnen gaan, waarin het contact met onderwijs, doorgaande ontwikkeling en zin in leren gestimuleerd wordt.	De digitale school is startklaar. Voor de inzet hebben we een subsidie ontvangen.	In 2023 implementatie en doorontwikkeling.
4.10 Voorkomen dat jonge kinderen onnodig naar gespecialiseerde voorzieningen gaan; ontwikkelingsvraagstukken worden meer in het normale leven opgepakt. Onderdeel is dat kinderen aangemeld worden bij een reguliere school.	De werkgroep Het Jonge Kind is hier volop mee bezig. De visie is helder en de actiepunten zijn in ontwikkeling.	Vervolg in 2023

Perspectief voor ieder kind

